

Dyreprat

Resultater fra en spørreundersøkelse gjennomført blant trønderske husdyrbønder og eiere av kjæledyr og annet privat dyrehold

Brit Logstein og Gunn-Turid Kvam

Ruralis – Institutt for rural- og regionalforskning

Notat 3/2025 – ISSN 2704-0216

Innholdsfortegnelse

Kort om prosjektet Dyreprat.....	2
Gjennomføring.....	3
Utvalget med husdyrbønder	3
Utvalget med kjæledyreiere og annet privat dyrehold	4
Resultater	5
Resultater husdyrbønder	5
Bakgrunn hos de som deltok i undersøkelsen	5
Hva er viktig for god dyrevelferd	8
Kjennskap til lover og forskrifter som handler om hold av dyr og dyrevelferd.....	13
Formelt kompetansekrav for dyrehold.....	14
Vurderinger rundt dyrevelferd og kunnskap om dyrevelferd	15
Opplevde hindringer for bedre dyrevelferd	18
Kartlegging av fagkunnskap blant ulike grupper av husdyrbønder	18
Resultater for personer med kjæledyr og privat dyrehold.....	32
Bakgrunn hos de som deltok i undersøkelsen	32
Hva er viktig for god dyrevelferd	35
Kjennskap til lover og forskrifter som handler om hold av dyr og dyrevelferd.....	40
Formelt kompetansekrav for dyrehold.....	41
Vurderinger rundt dyrevelferd og kunnskap om dyrevelferd	42
Kartlegging av fagkunnskap blant ulike grupper av eiere med kjæledyr	45
Kort kommentering av resultatene og oppsummering	52

Kort om prosjektet Dyreprat

DyrePrat er et prosjekt som ble ledet av Trøndelag Bondelag og prosjektleder Erica Hogstad Fjæran. Det ble finansiert av Trøndelag fylkeskommune, Sparebank SMN, Norges Vel, Midt-Norsk Landbruksråd og Trøndelag Melkesentrals stiftelse. I tillegg bidro Norges Bondelag og Gjensidige gjennom midler fra Bærekraftsfondet.

Dyreprat har hatt som hovedmål å synliggjøre dyrevelferdsarbeidet som foregår i Trøndelag. Med dyrevelferd inngikk produksjonsdyr, kjæledyr og annet privat dyrehold.

Viktige delmål med DyrePrat har vært:

1. Øke kunnskap og kompetanse om faglig basert dyrevelferd
2. Kommunisere og bygge bro mellom ulike interesser, målgrupper og fagfelt innen dyrevelferd
3. Kartlegge kunnskapsnivå om faglig dyrevelferd blant de som eier og jobber med dyr i Trøndelag
4. Bidra til økt rekruttering til dyrerelaterte utdanninger

For å kartlegge kunnskapsnivå om dyrevelferd, ble det gjennomført en spørreundersøkelse blant de som eier og jobber med dyr i Trøndelag i mars 2025. Gjennomføringen av undersøkelsen ble gjort i et samarbeid mellom ansatte ved Ruralis- Institutt for rural og prosjektleder av Dyreprat.

Gjennomføring

Undersøkelsen hadde som sitt viktigste formål å kartlegge kunnskap om dyrevelferd og vurderinger om dyrevelferd blant personer som eier eller jobber med dyr i Trøndelag. Spørsmål i undersøkelsen ble formulert i et samarbeid mellom forskere ved Ruralis, ansatte i Trøndelag Bondelag, og fagpersoner innenfor etiologi og veterinærmedisin.

Det ble gjennomført en digital spørreundersøkelse. Nedenfor følger en beskrivelse av to utvalg. Det første er utvalget med personer som eier husdyr til bruk i matproduksjon, husdyrbønder, og det andre utvalget er av personer som eier et kjæledyr eller har annet privat dyrehold.

Utvalget med husdyrbønder

1 700 husdyrbønder ble trukket tilfeldig fra Landbrukets dataflyt¹ mars 2025 og undersøkelsen ble sendt ut til disse digitalt samme måned. Undersøkelsen ble sendt ut til et bruttoutvalg med 1000 bønder med storfe, et bruttoutvalg med 500 bønder med sau, et bruttoutvalg med 100 bønder med fjørfe og et bruttoutvalg med 100 bønder med svin. Vi valgte en nedre grense for antall dyr i besetningen. Årsaken var at flere husdyrbønder har flere produksjoner med dyr, og de med de minste besetningene måtte utelates fra uttrekket for å hindre at disse ble trukket ut i flere utvalg.

For storfe ble grensen satt med ti dyr, og det utgjør 31 husdyrbønder av alle storfebønder i Trøndelag. Nedre grense for sau ble 100 dyr, og det representerte 188 bønder. For fjørfe var grensen 1 000 individer og 82 bønder ble utelatt. Til slutt var grensen 100 dyr for de med svin, og det var 62 bønder som har en besetning på mindre enn 100 svin (se tabell 1).

Tabell 1: Oversikt over total antallet produsenter innad i ulike produksjoner, bruttoutvalg, nettoutvalg og svarprosent (%)

Dyreart	Antall i Trøndelag totalt	Antall når de med nedre grense* er utelatt	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Svarprosent
Storfe	2 0909	2 059	1000	218	22 %
Sau	1 146	958	500	112	22 %
Fjørfe	406	324	100	27	27 %
Svin	304	242	100	24	24 %

*ti for storfe, 100 for sau, 1000 for fjørfe og 100 for svin

Svarprosenten for de ulike dyreartene var tilfredsstillende (se tabell 1); høyest for fjørfe (27 %) og lavest for storfe og sau (begge 22 %). I presentasjonen av resultatene, blir husdyrbøndene ofte presentert som én gruppe (n=359). Når det gir mening å skille mellom ulike husdyrbønder,

¹ Produsentregisteret

presenterer vi tallene for storfe (storfe melk og storfe ammekyr) og sau. For svin og fjørfe er gruppene så små (henholdsvis 24 og 27), at det ikke gir mye informasjon å presentere disse hver for seg. Ikke alle husdyrbønder i nettoutvalget svarte på alle spørsmål. Det er årsaken til at antallet respondenter for noen av spørsmålene er lavere enn 359.

Utvalget med kjæledyreiere og annet privat dyrehold

Det er ingen kjent populasjon når det gjelder eiere av kjæledyr og andre med privat dyrehold i Trøndelag. Det betyr at vi ikke kunne gjennomføre et tilfeldig uttrekk og vi har heller ingen kunnskap om hvor stor prosent av det totale antallet kjæledyreiere i Trøndelag som har svart. Det er årsaken til at personer i disse gruppene ble invitert til å delta i undersøkelsen, men ikke tilfeldig trukket ut. Invitasjon til deltakelse i spørreundersøkelse ble lagt ut på hjemmesiden til Trøndelag Bondelag og i sosiale media (DyrePrat: Instagram og Facebook). I tillegg ble epost med informasjon og invitasjon til deltakelse i spørreundersøkelsen sendt ut til dyreklinikker og dyrepensjonater for hund og katt med oppfordring om å videresende det til kunder eller medlemmer, ulike hundeklubber og hundeskoler, og endelig dyrevernorganisasjoner.

Tabell 2: Oversikt over eiere av hest, katt og hund. Antall og prosent (%) av utvalget med eiere av katt, hund og hest.

Dyreart	Antall	Prosent
Hest	16	13 %
Hund	79	62 %
Katt	32	25 %
Totalt	127	100 %

Svar på spørsmål Hvilket dyr eier du? Velg din primærart/hovedproduksjon

Til slutt ble det også sendt invitasjon om deltakelse til personer som åpenbart jobber med dyr, og ikke nødvendigvis eier et dyr. Det er 31 personer i undersøkelsen som ikke eier et dyr.

Resultater

Vi deler resultatene fra undersøkelsen i to. Del én er for husdyrbønder, og del to er for de som eier kjæledyr eller annet privat dyrehold. Til slutt har vi en kortfattet drøfting av resultatene.

Resultater husdyrbønder

Bakgrunn hos de som deltok i undersøkelsen

De første spørsmålene her handler om deltagerne i undersøkelsen, og omfatter blant annet bosted, utdanning, og hvilket dyr man eier og eller jobber med.

Bosted

Tabell 3: Svarfordeling på spørsmålet *Hvilken trøndersk kommune bor du i?* Antall og prosent (%)

Kommune	Antall	Prosent
Trondheim	17	4 %
Stjørdal	9	2 %
Steinkjer	37	10 %
Levanger	24	6 %
Orkland	18	5 %
Melhus	6	2 %
Verdal	19	5 %
Namsos	14	4 %
Malvik	5	1 %
Ørland	16	4 %
Indre Fosen	17	4 %
Nærøysund	12	3 %
Skaun	6	2 %
Oppdal	32	8 %
Inderøy	12	3 %
Midtre Gauldal	17	4 %
Heim	12	3 %
Røros	5	1 %
Frøya	5	1 %
Hitra	1	0,5 %
Åfjord	8	2 %
Selbu	10	3 %
Overhalla	11	3 %
Frosta	8	2 %
Rennebu	11	3 %
Meråker	2	0,5 %
Grong	6	2 %

Snåsa	9	2 %
Holtålen	7	2 %
Rindal	7	2 %
Lierne	2	0,5 %
Høylandet	2	0,5 %
Flatanger	5	1 %
Osen	1	0,5 %
Namsskogan	3	1 %
Tydal	1	0, 5 %
Leka	2	0,5 %
Røyrvik	0	0 %
Totalt	379	100 %

Kjønn

Tabell 4: Svarfordeling på spørsmålet *Hvilket kjønn identifiserer du deg som?* Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
Mann	267	70 %
Kvinne	113	30 %
Transperson	0	0 %
Ikke-binær	0	0 %
Ønsker ikke å oppgi	1	0,3 %
Totalt	381	100

Høyeste fullførte utdanning

Tabell 5: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er din høyeste fullførte utdanning?* Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
Grunnskole	26	7 %
Videregående skole	147	39 %
Fagskole	63	17 %
Årsstudium ved folkehøyskole, høgskole eller universitet	25	7 %
Bachelorgrad	72	19 %
Mastergrad	40	11 %
Profesjonsstudier	4	1 %
Doktorgrad (PhD)	3	1 %
Totalt	380	100

Utdanning relevant for dyr, dyrehold og/eller dyrevelferd

Tabell 6: Svarfordeling på spørsmålet *Har du utdanning relevant for dyrehold og/eller dyrevelferd?* Flere svarer mulig. Antall og prosent (%). N=381.

Svarkategori	Antall	Prosent
Kurs/kompetanseheving som følge av krav til næringsvirksomhet	159	42 %
Kurs/kompetanseheving som følge av egeninteresse	129	34 %
Videregående skole (Agronomi, dyrefagarbeider, hestefaglært)	185	48 %
Fagskole (etterutdanning etter fullført fagbrev i dyrerelatert studie)	17	4 %
Årsstudium ved folkehøgskole, høgskole eller universitet	15	4 %
Bachelorgrad – 3 årig høyere utdanning	24	6 %
Mastergrad – 5 årig høyere utdanning	14	4 %
Veterinær, doktorgrad	5	1 %
Har ikke utdanning innen husdyr, dyrehold og/eller velferd	60	16 %

Jobb med dyr i nåværende stilling

Tabell 7: Svarfordeling på spørsmålet *Jobber du med dyr i nåværende yrke/stilling?* Flere svarer mulig. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
Bonde (husdyrproduksjon)	329	87 %
Avløser, gårdsarbeider, husdyrvikar fjøs	14	4 %
Annet*	51	10 %
Totalt	381	100 %

* Offentlig forvaltning – kommunal landbruksforvaltning, statsforvalteren eller direktorat, og rådgivere, fagansvarlige eller fagutviklere innenfor dyrevelferd.

Antall år med praktisk erfaring med å jobbe med dyr

Tabell 8: Svarfordeling på spørsmålet *Hvor mange års praktisk erfaring har du med dyrearten du eier/jobber med?* Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
Mindre enn fem år	9	2 %
Mellom fem og ti år	50	13 %
Mellom 11 og 15 år	44	12 %
Mellom 16 og 20 år	50	13 %
Mellom 21 og 25 år	43	11 %
Over 25 år	185	49 %
Totalt	381	100 %

Hva er viktig for god dyrevelferd

Fra tabell 9 til tabell 13 gjengis svar på flere spørsmål om dyrevelferd. Alle spørsmålene har en felles formulering i spørreskjemaet som er *Hva mener du er viktig for god dyrevelferd? Ranger følgende faktorer fra svært viktig (5) til ikke viktig (1).*

Tabell 9: Svarfordeling på faktoren **Emæring (riktig og nok fôr og vann)** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	Alle (n=299)		Storfe (n=171)		Sau (n=94)	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	276	92 %	155	91 %	87	93 %
4	2	7 %	14	8 %	7	7 %
3	2	1 %	2	1 %	-	-
2	-	-	-	-	-	-
1-ikke viktig	-	-	-	-	-	-

Tabell 10: Svarfordeling på faktoren **Levemiljø (husdyrrom og omgivelser som imøtekommer dyrets behov)** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	Alle (n=299)		Storfe (n=171)		Sau (n=94)	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	219	73 %	122	71 %	68	72 %
4	67	22 %	38	22 %	25	27 %
3	13	4 %	11	6 %	1	1 %
2	-	-	-	-	-	-
1-ikke viktig	-	-	-	-	-	-

Tabell 11: Svarfordeling på faktoren **Sosialt liv (sosiale relasjoner til artsfrender og røkter/bonde)** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	Alle (n=299)		Storfe (n=171)		Sau (n=94)	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	182	61 %	106	62 %	54	57 %
4	96	32 %	51	30 %	34	36 %
3	18	6 %	12	7 %	6	6 %
2	2	1 %	1	0,5 %	-	-
1-ikke viktig	1	0,5 %	1	0,5 %	-	-

Tabell 12: Svarfordeling på faktoren **Fysisk helse (god helse og biologisk funksjon)** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	232	78 %	126	74 %	78	83 %
4	59	20 %	40	23 %	14	15 %
3	7	2 %	4	2 %	2	2 %
2	1	0,5 %	1	0,5 %	-	-
1-ikke viktig	-	-	-	-	-	-

Tabell 13: Svarfordeling på faktoren **Atferd (mulighet til å utøve atferd som er typisk og normalt for arten)** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	194	65 %	106	62 %	64	68 %
4	82	27 %	47	27 %	28	30 %
3	22	7 %	17	10 %	2	2 %
2	1	0,5 %	1	0,5 %	-	-
1-ikke viktig	-	-	-	-	-	-

Tabell 14: Svarfordeling på faktoren **Mental helse (dyrets egne opplevelser og emosjoner)** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	156	52 %	88	51 %	51	54 %
4	100	33 %	49	29 %	38	40 %
3	32	11 %	24	14 %	5	5 %
2	7	2 %	6	4 %	-	-
1-ikke viktig	4	1 %	4	2 %	-	-

Fra tabell 15 til tabell 30 gjengis svar på flere spørsmål om dyrevelferd. Alle spørsmålene har en felles formulering i spørreskjemaet som er *Følgende faktorer er mer spesifikke enn forrige spørsmål. Hvor viktig mener du disse er for god dyrevelferd. Ranger fra svært viktig (5) til ikke viktig (1).*

Tabell 15: Svarfordeling på faktoren **Genetikk og avl** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	107	36 %	46	27 %	36	38 %
4	124	42 %	74	43 %	46	49 %
3	57	19 %	43	25 %	10	11 %
2	9	3 %	7	4 %	2	2 %
1-ikke viktig	1	0,5 %	1	0,5 %	-	-

Tabell 16: Svarfordeling på faktoren **Reproduksjon (reproduktive egenskaper som brunst, omløp, lav dødelighet, friske avkom)** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	172	36 %	86	50 %	61	65 %
4	92	42 %	61	36 %	24	26 %
3	30	19 %	19	11 %	9	10 %
2	4	3 %	4	2 %	-	-
1-ikke viktig	1	0,5 %	1	0,5 %	-	-

Tabell 17: Svarfordeling på faktoren **Mulighet for å være ute** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	161	54 %	95	56 %	60	64 %
4	71	24 %	46	27 %	21	22 %
3	44	15 %	25	15 %	10	11 %
2	10	3 %	3	2 %	2	2 %
1-ikke viktig	13	4 %	1	1 %	1	1 %

Tabell 18: Svarfordeling på faktoren **Morsegenskaper** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	142	47 %	56	33 %	68	72 %
4	88	29 %	57	33 %	24	26 %
3	49	16 %	42	25 %	2	2 %
2	14	5 %	13	8 %	-	-
1-ikke viktig	6	2 %	3	2 %	-	-

Tabell 19: Svarfordeling på faktoren **Mulighet for mor og avkom å være sammen** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	122	41 %	41	24 %	67	71 %
4	60	20 %	32	19 %	21	22 %
3	60	20 %	50	29 %	3	3 %
2	35	12 %	32	19 %	2	2 %
1-ikke viktig	22	7 %	16	9 %	1	1 %

Tabell 20: Svarfordeling på faktoren **Mulighet til lek og positive opplevelser** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	117	39 %	57	33 %	44	47 %
4	117	39 %	68	40 %	37	39 %
3	53	18 %	38	22 %	11	12 %
2	9	3 %	7	4 %	1	1 %
1-ikke viktig	3	1 %	1	0,5 %	1	1 %

Tabell 21: Svarfordeling på faktoren **Positive relasjoner (til dyr og mennesker)** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	195	65 %	113	66 %	59	63 %
4	80	27 %	43	25 %	29	31 %
3	23	8 %	15	9 %	6	6 %
2	1	0,5 %	-	-	-	-
1-ikke viktig	-	-	-	-	-	-

Tabell 22: Svarfordeling på faktoren **Miljøberikelse (objekter, innretninger, etc. som øker aktivitet og naturlig atferd)** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	94	31 %	40	23 %	35	37 %
4	133	44 %	84	49 %	38	40 %
3	57	19 %	37	22 %	17	18 %
2	10	3 %	6	4 %	3	3 %
1-ikke viktig	5	2 %	4	2 %	1	1 %

Tabell 23: Svarfordeling på faktoren **Rolig/stressfri håndtering av dyret** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	231	77 %	130	76 %	72	77 %
4	60	20 %	36	21 %	19	20 %
3	7	2 %	4	2 %	3	3 %
2	1	0,5 %	1	0,5 %	-	-
1-ikke viktig	-	-	-	-	-	-

Tabell 24: Svarfordeling på faktoren **Tiltak, metoder og miljø som sikrer god dyrevelferd under transport** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	177	59 %	91	53 %	63	67 %
4	95	32 %	63	37 %	24	26 %
3	25	8 %	15	9 %	7	7 %
2	2	1 %	2	1 %	-	-
1-ikke viktig	-	-	-	-	-	-

Tabell 25: Svarfordeling på faktoren **Dyrets individuelle egenskaper og kognisjon (dyrets kunnskap, læring, sansing, intelligens)** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	75	25 %	37	22 %	26	28 %
4	133	44 %	77	45 %	45	48 %
3	68	23 %	42	25 %	18	19 %
2	19	6 %	13	8 %	4	4 %
1-ikke viktig	4	1 %	2	1 %	1	1 %

Tabell 26: Svarfordeling på faktoren **Trenings- og innlæringsmetoder** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=298)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=93)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	59	20 %	36	21 %	16	17 %
4	125	42 %	73	43 %	42	45 %
3	81	27 %	49	29 %	25	27 %
2	24	8 %	10	6 %	6	6 %
1-ikke viktig	9	3 %	3	2 %	4	4 %

Tabell 27: Svarfordeling på faktoren **Mulighet for rehabilitering, fysioterapi, kiropraktikk** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=298)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=93)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	30	10 %	16	9 %	11	12 %
4	67	22 %	35	20 %	28	30 %
3	102	34 %	64	37 %	29	31 %
2	60	20 %	34	20 %	16	17 %
1-ikke viktig	39	13 %	22	13 %	9	10 %

Tabell 28: Svarfordeling på faktoren **Metoder for avlving** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=93)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	192	64 %	101	59 %	68	72 %
4	69	23 %	40	23 %	21	22 %
3	32	11 %	25	15 %	5	5 %
2	4	1 %	3	2 %	-	-
1-ikke viktig	2	0,5 %	2	1 %	-	-

Tabell 29: Svarfordeling på faktoren **Tilgang på veterinær, rådgiving eller annen nødvendig hjelp som sikrer god dyrevelferd** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5- svært viktig	240	80 %	140	82 %	73	78 %
4	49	16 %	26	15 %	19	20 %
3	9	3 %	4	2 %	2	2 %
2	1	0,5 %	1	1 %	-	-
1-ikke viktig	-	-	-	-	-	-

Kjennskap til lover og forskrifter som handler om hold av dyr og dyrevelferd

Tabell 30: Svarfordeling på spørsmålet **I hvilken grad vil du si at du er kjent med lover og forskrifter som angår deg og ditt ansvar knyttet til dyr?** fra svært godt kjent til ukjent for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	<i>Alle (n=300)</i>		<i>Storfe (n=172)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Svært godt kjent	106	35 %	52	30 %	38	40 %
Ganske godt kjent	177	59 %	109	63 %	50	53 %
Noe kjent	15	5 %	9	5 %	6	6 %
Litt kjent	2	0,5 %	2	1 %	-	-
Ukjent	-	-	-	-	-	-

Tabell 31: Svarfordeling på spørsmålet **Kan du definisjonen på god dyrevelferd slik den legges til grunn i Dyrevelferdsloven? Velg den du mener er riktig, eller oppgi at du ikke kjenner til den** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	Alle (n=300)		Storfe (n=172)		Sau (n=94)	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
De 5 friheter*	202	67 %	106	62 %	71	76 %
Individets subjektive opplevelse av sin mentale tilstand som følge av dets forsøk på å mestre sitt miljø	24	8 %	11	6 %	9	10 %
Dyr skal ha et liv verd å leve	7	2 %	5	3 %	1	1 %
Dyr skal leve i tråd med sine behov	20	7 %	14	8 %	5	5 %
Jeg kjenner ikke den spesifikke definisjonen på dyrevelferd	47	16 %	36	21 %	8	9 %

*Frihet fra sult, frihet fra tørst og feilernæring, frihet fra unormal kulde og varme, frihet fra redsel og stress, frihet fra skader og sykdom og frihet til å utøve normal atferd

Formelt kompetansekrav for dyrehold

Fra tabell 32 til 35 gjengis svar på spørsmål om kompetansekrav. Alle spørsmålene har en felles formulering i spørreskjemaet som er **Mener du at det skal være et formelt kompetansekrav for dyrehold? Spesifiser for ulike grupper av dyreeiere/dyrearbeidere.**

Tabell 32: Svarfordeling på spørsmålet **Mener du det skal være et formelt kompetansekrav for privat dyrehold (f.eks hund, akutt, hest, hagehøns).** Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
Ja	161	54 %
Nei	138	46 %
Totalt	299	100 %

Tabell 33: Svarfordeling på spørsmålet **Mener du det skal være et formelt kompetansekrav for dyrehold på hobbynivå (f.eks hundeoppdrett, katteoppdrett og hundeklubber).** Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
Ja	213	71 %
Nei	86	29 %
Totalt	299	100 %

Tabell 34: Svarfordeling på spørsmålet **Mener du det skal være et formelt kompetansekrav for bønder, avløsere og annen innleid hjelp på gården?** Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
Ja	235	79 %
Nei	64	21 %
Totalt	299	100 %

Tabell 35: Svarfordeling på spørsmålet ***Mener du det skal være et formelt kompetansekrav for ansatte i dyrebutikk, dyrepark, pensjonat og ridesenter?*** Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
Ja	239	80 %
Nei	59	20 %
Totalt	299	100 %

Vurderinger rundt dyrevelferd og kunnskap om dyrevelferd

Fra tabell 36 til 41 gjengis fordeling på svar på en rekke påstander om dyrevelferd. En felles formulering er ***Hvor enig/uenig er du i følgende påstander? Ranger fra helt enig (5) til helt uenig (1).***

Tabell 36: Svarfordeling på påstand om ***Dyrevelferd henger sammen med tid, praktiske løsninger og økonomi*** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	Alle (n=299)		Storfe (n=171)		Sau (n=94)	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5 – helt enig	164	55 %	102	60 %	40	43 %
4	87	29 %	45	26 %	34	36 %
3	32	11 %	16	9 %	12	13 %
2	10	3 %	5	3 %	5	5 %
1 - helt uenig	6	2 %	3	2 %	3	3 %

Tabell 37: Svarfordeling på påstand om ***Dyrevelferd er vitenskap som alle dyreeiere må gjøre seg kjent med*** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	Alle (n=299)		Storfe (n=171)		Sau (n=94)	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5 – helt enig	156	52 %	85	50 %	51	54 %
4	84	28 %	48	28 %	27	29 %
3	47	16 %	29	17 %	14	15 %
2	5	2 %	4	2 %	-	-
1 - helt uenig	7	2 %	5	3 %	2	2 %

Tabell 38: Svarfordeling på påstand om ***God dyrevelferd er viktig fordi samfunnet forventer det av oss*** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	Alle (n=299)		Storfe (n=171)		Sau (n=94)	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5 – helt enig	121	40 %	64	37 %	39	41 %
4	89	30 %	52	30 %	29	31 %
3	50	17 %	27	16 %	17	18 %
2	15	5 %	9	5 %	4	4 %
1 - helt uenig	24	8 %	19	11 %	5	5 %

Tabell 39: Svarfordeling på påstand om **Dyrevelferd handler om dyrets behov – ikke hva mennesker mener** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5 – helt enig	208	70 %	111	65 %	72	77 %
4	71	24 %	45	26 %	20	21 %
3	18	6 %	13	8 %	2	2 %
2	1	0,5 %	1	0,5 %	-	-
1 - helt uenig	1	0,5 %	1	0,5 %	-	-

Tabell 40: Svarfordeling på påstand om **Velferd for dyr og mennesker henger sammen** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5 – helt enig	179	60 %	105	61 %	56	60 %
4	85	28 %	47	27 %	26	28 %
3	23	8 %	11	6 %	9	10 %
2	7	2 %	4	2 %	2	2
1 - helt uenig	5	2 %	4	2 %	1	1

Tabell 41: Svarfordeling på påstand om **Holdninger, tradisjon og kultur er ofte et hinder for god dyrevelferd** for hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%)

	<i>Alle (n=299)</i>		<i>Storfe (n=171)</i>		<i>Sau (n=94)</i>	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
5 – helt enig	46	15 %	26	15 %	14	15 %
4	82	28 %	41	24 %	33	35 %
3	87	29 %	56	33 %	22	24 %
2	47	16 %	28	16 %	13	14 %
1 - helt uenig	36	12 %	20	12 %	11	12 %

Tabell 42: Svarfordeling på spørsmålet *Hvor henter/mottar du kunnskap om dyrevelferd fra?* Antall og prosent (%), n=381.

Svarkategori	Antall	Prosent
Mattilsynet	132	35 %
Animalia	154	40 %
Veterinær	228	60 %
Rådgiver/fagekspertise i organisasjoner (Tine, Nortura, Norsvin, Norsk kylling, NLR, osv.)	195	52 %
Lærer, skole og utdanning	72	19 %
Familie / venner	95	25 %
Jobb og kollegaer	146	38 %
Internett	108	28 %
Dyreklubber (hund, hest og katt)	6	2 %
Dyrebutikk	1	0,5 %
Bøker / fagartikler	147	39 %
Dyrevernorganisasjoner	6	2 %
Private aktører/bedrifter som leverer kompetansetjenester innen atferd hos dyr	20	5 %
Offentlig forvaltning (kommune, direktorat og departement)	39	10 %
Forsknings- og fagmiljøer	90	24 %
Faglag / medlemsorganisasjon	144	38 %
Redaktørstyrte media	28	7 %
Sosiale media	54	14 %
Apper (smarttelefon) digitale verktøy	25	7 %
Annet	8	2 %

Tabell 43: Svarfordeling på spørsmålet *Dersom ønskelig, hvilken fagkunnskap med betydning for dyrevelferd ønsker du mer av i ditt dyrehold/dyrearbeid? Flere svar er mulig.* For hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	Alle (n=381)		Storfe (n= 218)		Sau (n=112)	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Fôr og fôring	135	35 %	82	38 %	39	35 %
Husdyrrom og miljø (både inne og ute)	96	25 %	60	28 %	23	21 %
Dyrets atferd og artsspesifikke behov	73	19 %	38	17 %	27	24 %
Økonomi, drift, og produksjonsresultater	117	31 %	70	32 %	32	29 %
Avl og genetikk	74	19 %	37	17 %	28	25 %
Trening og treningsmetoder	12	3 %	7	3 %	3	3 %
Håndtering, rutiner og stell	39	10 %	21	10 %	13	12 %
Fysisk helse*	39	10 %	22	10 %	14	13 %
Jeg ønsker ikke mer kunnskap	81	21 %	43	20 %	32	29 %
Annet	51	13 %	31	14 %	13	12 %

*sykdom, skader og behandling

Opplevde hindringer for bedre dyrevelferd

Tabell 44: Svarfordeling på spørsmålet **Opplever du hindringer for å bedre dyrevelferden i ditt dyrehold/arbeid med dyr? Flere svar er mulig.** For hele utvalget, bønder med storfe og bønder med sau. Antall og prosent (%).

	Alle (n=381)		Storfe (n=218)		Sau (n=112)	
Svarkategori	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Tid	104	27 %	79	36 %	21	19%
Økonomi	165	43 %	112	51 %	39	35 %
Begrensninger i husdyrrom, areal, innredning og utstyr	133	35 %	93	43 %	32	29 %
Manglende kunnskap	6	2 %	3	1%	2	2 %
Manglende rådgivning/veiledning	9	2 %	4	2 %	2	2 %
Manglende interesse, motivasjon, og eller engasjement	10	3 %	9	4 %	-	-
Jeg har gode muligheter for å forbedre dyrevelferden i mitt dyrehold/dyrearbeid	67	18 %	24	11 %	33	29 %
Annet	28	7 %	8	4 %	13	12 %

Kartlegging av fagkunnskap blant ulike grupper av husdyrbønder

Med utgangspunkt i hva alle som deltok i undersøkelsen oppga som sin primærart/hovedproduksjon, ble man bedt om å svare på spørsmål om konkrete behov for ulike dyrearter.

Følgende informasjon ble gitt til alle:

I denne delen av spørreundersøkelsen skal du besvare spørsmål knyttet til din primærart (hovedproduksjon). Hvert spørsmål har fire svaralternativer. Velg svaret/svarene du mener er riktig. Du kan velge flere.

Vi har markert riktig svaralternativ (se tabellen).

Kylling (slaktekylling)

Tabell 44: Svarfordeling på spørsmålet **Hva er mest riktig for eting og fôring hos kylling?** N=14, antall.

Svarkategori	Antall
1. Kyllingen får dekket hele sitt næringsbehov gjennom kraftfôr*	7
2. Kyllingen er avhengig av grovfôr for optimalt næringsopptak	0
3. Grovfôr stimulerer til positiv hakking og utforsking hos kyllingen*	5
4. Kyllinger foretrekker å spise på kveldstid	1

*Riktig svar

Tabell 45: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er vanlige helserelaterte utfordringer hos kylling?* N=14, antall.

Svarkategori	Antall
Aggressiv haking mellom individer	0
Vekstrelaterte lidelser som beinproblemer og sirkulasjonssvikt*	6
Smittsomme sykdommer som fugleinfluenza	3
Vingebrudd	1

*Riktig svar

Tabell 46: Svarfordeling på spørsmålet *Kyllinger klekkes og holdes uten tilgang på mor. Hvordan påvirker dette kyllingen?* N=14, antall.

Svarkategori	Antall
Den første dagen piper de og leter etter en mor, etter dette avtar denne adferden*	8
Kyllingen viser tydelig tegn på å lete etter mor gjennom hele innsettet	0
Gjennom seleksjonsarbeidet har behovet for en mor blitt avlet bort	0
Fravær av mor gjør de mer robuste og selvstendige	0

*Riktig svar

Tabell 47: Svarfordeling på spørsmålet *Kyllinger holdes oftest innendørs i Norge. Hvorfor er det slik?* N=14, antall.

Svarkategori	Antall
Kyllingen er tropiske dyr og trives ikke ute i det norske vinterklimaet*	5
Kyllinger foretrekker å være under tak eller vegetasjon*	1
Det sterke dagslyset i sommerhalvåret er negativt for kyllingen	0
For å hindre kyllingen i å bli smittet av alvorlige sykdommer via villfugl*	5

*Riktig svar

Tabell 48: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er viktige atferdsbehov for kylling?* N=14, antall.

Svarkategori	Antall
Strøbadning, utforskning og mulighet for fysisk aktivitet*	7
Sosial kontakt med artsfrender (dyr av samme art) *	7
Å kunne hvile seg i trær eller andre høye gjenstander	1
Å ha tilgang til leker	3

*Riktig svar

Tabell 49: Svarfordeling på spørsmålet *Kyllinger tilhører en sosial art med artstypiske behov. Hva er særlig viktig for kylling?* N=14, antall.

Svarkategori	Antall
Å kunne hvile sammen for trygghet*	6
Å leke med andre individer*	6
Kyllinger bruker mye tid på å hevde revir og jage andre	1
Å undersøke omgivelsene sine og lete etter mat*	7

*Riktig svar

Tabell 50: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er viktig for kyllingens døgnsyklus?* N=14, antall.

Svarkategori	Antall
12 timer mørketid til hvile og 12 timer sammenhengende våkentid til lek og spising	0
8 timer mørketid - enten 6 timer sammenhengende eller 2 x 4 timer*	7
Kyllingen bør leke minst 3 timer om dagen for god fysisk og mental helse	0
Kyllinghuset skal stimulere en 34-timers døgnsyklus med lys og mørke*	2

*Riktig

Tabell 51: Svarfordeling på spørsmålet *Hva betyr stereotypisk atferd, når det gjelder dyr?* N=14, antall.

Svarkategori	Antall
En adferd som indikerer lav rang	1
Unormale og gjentakende atferder for noen arter som skyldes mangler i miljøet*	5
En samlebetegnelse for atferd knyttet til frykt*	1
Atferd som er typisk for arten	2

*Riktig svar

Tabell 52: Svarfordeling på spørsmålet *Kan du se om en kylling er stresset?* N=14, antall.

Svarkategori	Antall
Nei, det er vanskelig for mennesker å gjenkjenne stress hos kyllinger	0
Ja, de vil lage mye lyd og flakse med vingene når de er stresset	4
Ja, men det er ofte subtile tegn som at de klumper seg sammen, peser, og viser noe mer eller mindre aktivitet enn vanlig*	4
Nei, de har ingen synlige tegn på indre stress	0

*Riktig svar

Tabell 53: Svarfordeling på spørsmålet *Er det viktig å skape en god relasjon mellom røker og kyllingene?* N=14, antall.

Svarkategori	Antall
Kyllingene er sterk sosialt motivert for å etablere bånd med røker	1
En god relasjon reduserer kjedsommelighet hos dyra	3
En god relasjon reduserer frykt og stress hos dyra*	8
Kyllingene er byttedyr og vil være redde røkteren uansett	0

*Riktig svar

Høns (verpehøner)

Tabell 54: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er mest riktig for eting og fôring hos verpehøner?* N=13, antall .

Svarkategori	Antall
Verpehøna får dekket hele sitt næringsbehov gjennom kraftfôr*	7
Verpehøna er avhengig av grovfôr for optimalt næringsopptak	0
Grovfôr stimulerer positivt til haking og utforsking hos verpehøns*	3
Verpehøna foretrekker å spise på kveldstid	0

*Riktig svar

Tabell 55: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er de vanligste helserelaterte utfordringene hos høner?* N=13, antall.

Svarkategori	Antall
Vekstrelaterte lidelser som beinhele og sirkulasjonssvikt	2
Smittsomme sykdommer som pasturella og fugleinfluenza	3
Skadelig fjørhaking som medfører unormal fjørtap*	2
Tråputeskader	1

*Riktig svar

Tabell 56: Svarfordeling på spørsmålet *Kommersielle verpehøns legger omtrent 6 egg i uka. Hva er riktig om hønas reproduksjon?* N=13, antall.

Svarkategori	Antall
Høna vil begynne å ruge så snart et egg er lagt	2
Høna vil kun ruge på befruktede egg	0
Rugeatferden stimuleres først når det er lagt 5-7 egg, og siden eggene samles inn daglig vil ruging sjelden forekomme i kommersiell eggproduksjon*	5
Høna har et sterkt behov for å ruge på hvert egg	1

*Riktig svar

Tabell 57: Svarfordeling på spørsmålet *Verpehøns holdes ofte innendørs i Norge. Hvorfor er det slik?* N=13, antall.

Svarkategori	Antall
Høna er et tropisk dyr og trives ikke ute i det norske vinterklimaet*	2
Høner foretrekker å være under tak eller vegetasjon	0
Det sterke dagslyset i sommerhalvåret er negativt for høna	0
For å hindre høner i å bli smittet av alvorlige sykdommer via villfugl*	7

*Riktig svar

Tabell 58: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er viktige atferdsbehov for verpehøner?* N=13, antall.

Svarkategori	Antall
Strøbading, vagling og mørkt rede til å legge egg*	8
Tilgang på sol og gress	0
Tilgang på grovfôr	0
Høner har et behov for å avklare dominans overfor alle dyr i hønsehuset, selv i store flokker	0

*Riktig svar

Tabell 59: Svarfordeling på spørsmålet *Høner er en sosial art med artypiske behov. Hva er særlig viktig for høner?* N=13, antall.

Svarkategori	Antall
Nok plass i hønsehuset for synkron atferd, for eksempel at alle kan vagle seg samtidig*	8
Høner foretrekker å spise alene, derfor er det viktig med skiller mellom fôrplassene for å unngå aggresjon	1
For å unngå at de dunker borti hverandre foretrekker hønene å strøbade alene	0
Høner har behov for et eget sted og vil ikke legge egg i samme rede som andre	0

*Riktig svar

Tabell 60: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er viktig for hønens døgnsyklus?* N=13, antall.

Svarkategori	Antall
12 timer mørketid til hvile og 12 timer sammenhengende våkentid til lek og spising	3
8 timer mørketid - enten 6 timer sammenhengende eller 2 x 4 timer	0
Høns bør leke minst 3 timer om dagen for god fysisk og mental helse	0
Hønsehuset skal stimulere en 34-timers døgnsyklus med lys og mørke*	5

*Riktig svar

Tabell 61: Svarfordeling på spørsmålet *Hva betyr stereotypisk atferd, når det gjelder dyr?* N=13, antall.

Svarkategori	Antall
En adferd som indikerer lav rang	0
Unormale og gjentakende atferder for noen arter som skyldes mangler i miljøet*	2
En samlebetegnelse for atferd knyttet til frykt*	0
Atferd som er typisk for arten	6

*Riktig svar

Tabell 62: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er fjørhacking et typisk tegn på?* Antall.

Svarkategori	Antall
Mangelende fôrskiller mellom eteplasser som øker aggresjon	0
For lite vagleplass som gir for høy konkurranse mellom hønene*	0
Fjørhacking kan skyldes en kombinasjon av ulike faktorer fra oppalsperioden, fysisk miljø i hønehuset, helsestatus, næringstilgang, prenatalt stress og genetikk*	8
Fjørhacking handler om hønas sosiale status, hvor sterke individer vinner	1

*Riktig svar

Tabell 63: Svarfordeling på spørsmålet *Er det viktig å skape en god relasjon mellom røker og verphønene?* N=13, antall.

Svarkategori	Antall
Høner er sterk sosialt motivert for å etablere bånd med røkter	2
En god relasjon reduserer kjedsommelighet hos dyra	0
En god relasjon reduserer frykt og stress hos dyra *	7
Høner er byttedyr og vil være redde røkteren uansett	0

*Riktig svar

Melkeku

Tabell 64: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er mest riktig for eting og fôring hos melkekyr?* N=155, antall.

Svarkategori	Antall
Det beste for melkekua er å ha fri tilgang på grovfôr hele døgnet og en tilpasset mengde kraftfôr til produksjonen*	99
Tilleggsfôring med rester og biprodukter fra korn og grønnsaker fungerer ikke for en melkeku	0
Andelen kraftfôr har liten eller ingen betydning	0
God plass til alle kyr ved fôrbrettet er best for optimal produksjon*	46

*Riktig svar

Tabell 65: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er de vanligste helserelaterte utfordringene hos melkeku?* N=155, antall.

Svarkategori	Antall
Mastitt*	72
Melkefeber*	19
Klauvlidelser*	54
Forgiftninger	1

*Riktig svar

Tabell 66: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er viktig for kalvevelferden like etter fødselen?* N=155, antall.

Svarkategori	Antall
Tilgang på melk fra bøtte så raskt som mulig (med eller uten smokk)	2
Få i seg råmelk innen 2 timer og bli tørr raskest mulig*	102
Tilgang til vann, grovfôr, og kraftfôr allerede i løpet av første leveuke*	35
Kalven bør få maks 2 liter råmelk for å hindre at løypen renner over	2

*Riktig svar

Tabell 67: Svarfordeling på spørsmålet *Hva kan gi økt trivsel og produktivitet til en melkeku i løsningsfjøs?* N=155, antall.

Svarkategori	Antall
Kløkost og andre innretninger for pelspleie*	87
Blindganger gir mulighet for å gjemme seg bort og unngå negative sosiale interaksjoner	14
At alle dyr har tilgang på å ligge samtidig*	89
Å ha belysning på hele døgnet	10

*Riktig svar

Tabell 68: Svarfordeling på spørsmålet *Hvis melkekua kalver på beite, hva er typisk atferd?* N=155, antall.

Svarkategori	Antall
Kua vil være svært stresset fordi hun er ute og vil helst søke seg inn igjen	1
Kua vil oppsøke et område med få/ingen kyr og forsøke å gjemme seg bort*	96
Kua vil helst unngå å ta med kalven tilbake til flokken den første tiden*	47
Kua vil forlate kalven fordi kyr i dag har lite morsatferd	3

*Riktig svar

Tabell 69: Svarfordeling på spørsmålet *Kua er en sosial art med artstypiske behov. Hva er riktig for melkekyr?* N=155, antall.

Svarkategori	Antall
Kua er byttedyr og trives i flokk*	86
Kua utfører ofte pelspleie på seg selv og andre*	55
Kua er en individualist og utfører som regel atferd uavhengig av andre dyr i flokken	10
Kyr kommuniserer hovedsakelig ved vokalisering (lyd)	11

*Riktig svar

Tabell 70: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er riktig for kuas døgnrytme?* N=155, antall.

Svarkategori	Antall
Kyr følger ikke en 24-timers syklus, men spiser når anledningen byr seg	22
En del kyr er nattaktive og eter om natta for å unngå konkurranse fra dominerende og høytrangerte kyr	35
Kyr flest sover eller hviler om natten, beiter/spiser om morgenen og ettermiddagen, og drøvtygger, hviler og sosialiserer resten av tiden*	70
Kyr er dagaktive, men følger ikke noe spesielt atferdsrytme utover dette	14

*Riktig svar

Tabell 71: Svarfordeling på spørsmålet om: *Hva betyr stereotypisk atferd, når det gjelder dyr?* N=155, antall.

Svarkategori	Antall
En adferd som indikerer lav rang	5
Unormale og gjentakende atferder for noen arter som skyldes mangler i miljøet*	63
En samlebetegnelse for atferd knyttet til frykt*	6
Atferd som er typisk for arten	35

*Riktig svar

Tabell 72: Svarfordeling på spørsmålet om: *Tungerulling er et typisk tegn på?* N=155, antall.

Svarkategori	Antall
At kua har vondt i munnen	5
At kuas fiberinntak og drøvtyggingsbehov ikke er tilfredsstilt på en god nok måte*	88
At kua leker og har det moro med å slenge tungen rundt, enten inni eller utenfor munnen	15
At kua kommuniserer visuelt til andre kyr	3

*Riktig svar

Tabell 73: Svarfordeling på spørsmålet om: *Hva mener du er mest riktig atferd fra en røkter når vedkommende beveger seg blant melkekyr?* N=155, antall.

Svarkategori	Antall
Å være tydelig og effektiv med høyt tempo og skarpe bevegelser	2
Tydelige og rolige bevegelser, med bedagelig stemmebruk*	102
Avvikende bevegelser og unngå øyekontakt	3
Høy stemmebruk for å bli lagt merke til	3

*Riktig svar

Ammeku

Tabell 74: Svarfordeling på spørsmålet om: *Hva er mest riktig for eting og fôring hos ammekyr?* N=63, antall.

Svarkategori	Antall
Ammekyr bør ha samme fôringsregime året rundt	3
Eteplassens utforming har liten betydning for trivsel og fôropptak	0
Det beste for ammekua er å ha tilgang på grovfôr hele døgnet*	19
Ammekyr er beitedyr som typisk kan nyttiggjøre fiberrikt fôr med lavt energiinnhold*	24

*Riktig svar

Tabell 75: Svarfordeling på spørsmålet om: *Hva er helserelaterte utfordringer hos ammeku (ifølge Storfekjøttkontrollen)?* N=65, antall.

Svarkategori	Antall
Melkefeber	3
Lus*	18
Luftveislidelser	4
Halthet*	16

*Riktig svar

Tabell 76: Svarfordeling på spørsmålet om: **Hva er vanlige reproduksjonsproblemer hos ammekyr (ifølge Storfekjøttkontrollen)?** N=65, antall.

Svarkategori	Antall
Bør- /-skjedeframfall*	14
Fødevansker*	17
Synlig brunst	9
Lykkes ikke med inseminering/paring	12

*Riktig svar

Tabell 77: Svarfordeling på spørsmålet om: **Hva kan gi økt trivsel og produktivitet til en ammeku i løsdrift?** N=65, antall.

Svarkategori	Antall
Kløkost og andre innretninger for pelspleie*	22
Blindganger gir mulighet for å gjemme seg bort og unngå negative sosiale interaksjoner	3
At alle dyr har tilgang på å ligge samtidig*	32
Å ha belysning på hele døgnet	5

*Riktig svar

Tabell 78: Svarfordeling på spørsmålet om: **Hva stemmer om ammekuas atferdsbehov for god dyrevelferd?** N=65, antall.

Svarkategori	Antall
Dyr-menneskerelasjon: sosial kontakt med bonden er uvesentlig for ammekyr	2
Hvile: fjøset bør ha minst 8 liggeplasser per 10 ammekyr	6
Eting og drøvtygging: fôrbrettet bør ha plass nok til at alle dyrene kan spise samtidig*	32
Ku og kalv: ammekyr klarer seg selv og trenger ikke oppfølging etter fødselen	3

*Riktig svar

Tabell 79: Svarfordeling på spørsmålet om: **Ammekua er en sosial art med artstypiske behov. Hva er riktig for ammekyr?** N=65, antall.

Svarkategori	Antall
Ammekua er byttedyr og trives i flokk*	27
Ammekua utfører ofte pelspleie på seg selv og andre*	19
Ammekua er en individualist og utfører som regel atferder uavhengig av andre dyr i flokken	1
Ammekyr kommuniserer hovedsakelig ved vokalisering (lyd)	7

*Riktig svar

Tabell 80: Svarfordeling på spørsmålet om: *Hva er riktig for ammekuas døgnyrte?* N=65, antall.

Svarkategori	Antall
Ammekua følger ikke en 24-timers syklus, men spiser når anledningen byr seg	7
Ammekua bruker kort tid på å spise og er veldig aktive ellers	1
Ammekyr flest sover eller hviler om natten, beiter/spiser om morgenen og ettermiddagen, og drøvtygger, hviler og sosialiserer resten av tiden*	28
Ammekyr har ikke behov for å ligge eller spise samtidig	2

*Riktig svar

Tabell 81: Svarfordeling på spørsmålet om: *Hva betyr stereotypisk atferd, når det gjelder dyr?* N=65, antall.

Svarkategori	Antall
En adferd som indikerer lav rang	4
Unormale og gjentakende atferder for noen arter som skyldes mangler i miljøet*	9
En samlebetegnelse for atferd knyttet til frykt*	2
Atferd som er typisk for arten	20

*Riktig svar

Tabell 82: Svarfordeling på spørsmålet om: *Tungerulling er et typisk tegn på?* N=65, antall.

Svarkategori	Antall
At kua har vondt i munnen	6
At kuas fiberinntak og drøvtyggingsbehov ikke er tilfredsstilt på en god nok måte*	21
At kua leker og har det moro med å slenge tungen rundt, enten inni eller utenfor munnen	5
At kua kommuniserer visuelt til andre kyr	3

*Riktig svar

Tabell 83: Svarfordeling på spørsmålet om: *Hva mener du er mest riktig atferd fra en røkter når vedkommende beveger seg blant ammekyr?* N=65, antall.

Svarkategori	Antall
Å være tydelig og effektiv med høyt tempo og skarpe bevegelser	1
Tydelige og rolige bevegelser, med bedagelig stemmebruk*	34
Avvikende bevegelser og unngå øyekontakt	0
Høy stemmebruk for å bli lagt merke til	0

*Riktig svar

Sau

Tabell 84: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er riktig for eting og føring hos sau?* N=112, antall.

Svarkategori	Antall
Det beste for sauen er å ha fri tilgang til grovfôr til enhver tid og en tilpasset mengde kraftfôr avhengig av produksjonen*	57
Å ta analyse av grovfôret er ikke så viktig for sau så lenge de får fri tilgang til mat	2
God plass til alle ved eteplassen er best*	49
Sauer har ikke behov for mineraltilskudd	0

*Riktig svar

Tabell 85: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er vanlig vanlig (e) årsak(er) til utrangering av søyer?* N=112, antall.

Svarkategori	Antall
Lammingsvansker	24
Endetarmsframfall	7
Mangelsykdommer	2
Mastitt og høy alder*	64

*Riktig svar

Tabell 86: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er riktig når det gjelder lamming?* N=112, antall.

Svarkategori	Antall
Søye og avkom bør stå sammen i egen lammingsbinge den første tida etter lamming*	64
Det er behov for å være til stede under alle lamminger og mange dyr trenger hjelp*	42
Enkelte saueraser har ikke behov for tilsyn under lamminga	5
Små lam skal ha tilgang til tett liggeunderlag*	53

*Riktig svar

Tabell 87: Svarfordeling på spørsmålet *Sauen lever ofte innendørs i vinterperioden. Hva er riktig med hensyn til miljøet vi tilbyr i fjøset?* N=112, antall.

Svarkategori	Antall
Sauen bør ha miljøberikelser, som for eksempel tilgang til uteområde året rundt*	23
Sauen foretrekker spaltegulv/strekkmetall og trenger ikke fast liggeunderlag	7
Sauer skal ha adgang til bekvem, tørr og trekkfri liggeplass der alle dyrene kan ligge samtidig*	64
Sauer viser ingen preferanse for arealbehov eller hvor de liker å ligge	6

*Riktig svar

Tabell 88: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er viktige atferdsbehov for sau?* N=112, antall.

Svarkategori	Antall
Sauen har et vidt synsfelt som er viktig for å følge med på flokken og miljøet rundt*	43
Sauen har meget god hørsel, og det er vanskelig å liste seg innpå dem	13
Sauen er et flokkdyr og synkroniserer atferden sin, det vil si at de vil gjøre de samme tingene samtidig*	65
Sauer har mindre behov for bevegelse om vinteren	3

*Riktig svar

Tabell 89: Svarfordeling på spørsmålet *Sauen er en sosial art med artstypiske behov. Hva er særlig viktig for sauen?* N=112, antall.

Svarkategori	Antall
Å leve i flokk med flere enn tre sauer sammen*	37
Å ha minst en annen sau sammen med seg i alle situasjoner*	26
Sauen trives godt i enkeltoppstalling	1
Sauen har sterk følgeatferd, noe som er svært tydelig mellom søye og lam*	61

*Riktig svar

Tabell 90: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er viktig med tanke på sauens tidsbudsjett i løpet av dagen?* N=112, antall.

Svarkategori	Antall
Sauen spiser ca 50% av tiden og ligger og/eller drøvtygger ca 50% av tiden*	46
Sauen bruker kort tid på å spise og er veldig aktiv ellers	0
Tidsbudsjettet til sauen avhenger i stor grad av årstiden, gruppestørrelse og oppstallingsforhold*	41
Sauer har ikke behov for å ligge eller spise sammen	2

*Riktig svar

Tabell 91: Svarfordeling på spørsmålet *Hva betyr stereotypisk atferd hos dyr?* N=112, antall.

Svarkategori	Antall
En adferd som indikerer lav rang	1
Unormale og gjentakende atferder for noen arter som skyldes mangler i miljøet*	36
En samlebetegnelse for atferd knyttet til frykt*	8
Atferd som er typisk for arten	31

*Riktig svar

Tabell 92: Svarfordeling på spørsmålet *Fluktforsøk er et tydelig tegn på?* N=112, antall.

Svarkategori	Antall
At dyret overreagerer	4
At dyret er stresset*	52
At dyret har dårlig erfaring med mennesker eller situasjonen, og det ønsker å komme seg unna*	31
Unormal atferd	1

*Riktig svar

Tabell 93: Svarfordeling på spørsmålet *Hvordan kan det tilrettelegges for bedre relasjon mellom sau og mennesker?* N=112, antall.

Svarkategori	Antall
Rolig røker som ikke roper eller stresser*	52
Innredningsløsninger som gjør håndtering enkel, f.eks. ledeganger og vekt med fikseringsmulighet*	38
Tilvenning av dyr til mennesker ved fysisk kontakt fra tidlig alder*	63
Sauer er byttedyr og vil alltid være redde for mennesker	0

*Riktig svar

Gris

Tabell 94: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er mest riktig for eting og fôring hos gris?* N=24, antall.

Svarkategori	Antall
Når grisen får tildelt fôr spiser den raskt opp. Det gir mye ledig tid til annen aktivitet*	5
Når grisen får tildelt fôr reduseres behovet for matsøk	8
Grisen roter og graver mye når den leter etter mat*	3
Tamgrisen har blitt avlet for redusert matsøk	1

*Riktig svar

Tabell 95: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er de vanligste helse relaterte utfordringene hos gris?* N=24, antall.

Svarkategori	Antall
Leddsykdommer*	8
Luftveissykdommer*	5
Afrikansk svinepest	0
Halebiting	9

*Riktig svar

Tabell 96: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er viktig for purka før grising?* N=24, antall.

Svarkategori	Antall
Bygge rede*	12
Tilgang til egen binge/eget sted vekk fra andre dyr*	12
Fiksering	0
Mye større fôrbehov	1

*Riktig svar

Tabell 97: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er riktig miljøberikelse hos gris?* N=24, antall.

Svarkategori	Antall
Griser trenger kun strø i bingen	0
Grisen foretrekker torv og pellets som rotmateriale fremfor halm	1
Rotasjon mellom ulike rotematerialer tilfredsstiller grisens behov for undersøkelse og lek*	11
Lite bruk av rotemateriale øker sannsynligheten for halebiting*	11

*Riktig svar

Tabell 98: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er viktige atferdsbehov hos gris?* N=24, antall.

Svarkategori	Antall
Grisen er stort sett fornøyd så lenge de har tilgang på tilstrekkelig mat og drikke	6
Griser er aktive og bygger sosiale bånd gjennom lek*	9
Griser er nysgjerrige og har stort behov for å utforske miljøet sitt*	10
Griser foretrekker å være i sosiale grupper med få andre dyr	5

*Riktig svar

Tabell 99: Svarfordeling på spørsmålet *Griser er en sosial art med artstypiske behov. Hva er særlig viktig for gris?* N=24, antall.

Svarkategori	Antall
Å leve i stabile sosiale grupper*	10
Purka foretrekker et eget sted der hun kan grise, vekk fra andre purker*	12
Purker som får godt med redebyggingsmateriale er mindre stresset og roligere mødre*	9
Miljø som legger til rette for bevegelse og utforskning, myke og tørre liggeplasser, og mulighet til å trekke seg unna mobbere*	8

*Riktig svar

Tabell 100: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er riktig angående grisens tidsbruk?* N=24, antall.

Svarkategori	Antall
I et naturlig miljø bruker grisen 70-80 % av våkentiden til utforskning og roting i bakken*	8
Bruk av miljøberikelse påvirker ikke aktivitetsmiljøet til grisen	0
Griser bør få tildelt rotemateriale to ganger daglig per dag for å øke sysselsetting og dyrevelferden*	9
Tamgris som lever innendørs hviler/ligger/sover inntil 85% av tiden*	8

*Riktig svar

Tabell 101: Svarfordeling på spørsmålet om: *Hva betyr stereotypisk atferd hos dyr?* N=24, antall.

Svarkategori	Antall
En adferd som indikerer lav rang	1
Unormale og gjentakende atferder for noen arter som skyldes mangler i miljøet*	9
En samlebetegnelse for atferd knyttet til frykt*	0
Atferd som er typisk for arten	4

*Riktig svar

Tabell 102: Svarfordeling på spørsmålet *Halebiting hos gris og eting på innredningen er typisk tegn på?* N=24, antall.

Svarkategori	Antall
Stereotypi*	6
Aggressiv lek	1
Ressursforsvar	1
Frustrasjon*	11

*Riktig svar

Tabell 103: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er riktig for relasjonen mellom røkter og gris?* N=24, antall.

Svarkategori	Antall
Røkter bør ha høy stemme for å bli lagt merke til	0
En god relasjon reduserer kjedsomhet hos dyra	3
En rolig og vennlig røkter bidrar til lavt stressnivå og økt trivsel hos grisen*	13
Griser er byttedyr og vil være redde for røkteren uansett	0

*Riktig svar

Resultater for personer med kjæledyr og privat dyrehold

Det er totalt 180 personer som svarte som oppga at de har noe annet enn landbruksdyr som sin primærart. Det mest vanlige blant de med kjæledyr eller annet privat dyrehold, er hund (79 personer). Det er 32 personer med katt, og 16 personer med hest. Til slutt er det 31 personer som oppga at de jobber kun med dyr, men eier ikke selv et dyr. Den siste gruppen vil bli holdt utenfor eiere av dyr, og eiere av katt, hund og hest vil i store deler av dette notatet bli omtalt som eiere av kjæledyr² (se tabell 2).

Bakgrunn hos de som deltok i undersøkelsen

Tabell 104: Svarfordeling på spørsmålet *Hvilket kjønn identifiserer du deg som?* Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
Mann	34	27 %
Kvinne	91	72 %
Transperson	-	-
Ikke-binær	1	0,8 %
Ønsker ikke å oppgi	1	0,8 %

² Vi registrerer at hest i noen tilfeller ikke blir inkludert under begrepet kjæledyr. Vi er klar over dette, men vil for enkelthetsens skyld la hest inngå under kjæledyr.

Tabell 105: Svarfordeling på spørsmålet *Hvilken trøndersk kommune bor du i?* Antall.

Kommune	Antall
Trondheim	41
Stjørdal	8
Steinkjer	18
Levanger	9
Orkland	7
Melhus	6
Verdal	6
Namsos	1
Malvik	2
Ørland	1
Indre Fosen	1
Nærøysund	2
Skaun	4
Oppdal	1
Inderøy	4
Midtre Gauldal	2
Heim	1
Røros	1
Frøya	2
Hitra	1
Åfjord	0
Selbu	0
Overhalla	1
Frosta	0
Rennebu	0
Meråker	2
Grong	0
Snåsa	2
Holtålen	0
Rindal	2
Lierne	0
Høylandet	0
Flatanger	0
Osen	2
Namsskogan	0
Tydal	0
Leka	0
Røyrvik	0
Totalt	127

Høyeste fullførte utdanning

Tabell 106: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er din høyeste fullførte utdanning?* Antall og prosent (%)

Utdanning	Antall	Prosent
Grunnskole	24	19 %
Videregående skole	28	22 %
Fagskole	9	7 %
Årsstudium ved folkehøgskole, høgskole eller universitet	7	6 %
Bachelorgrad	33	26 %
Mastergrad	15	12 %
Profesjonsstudier	5	4 %
Doktorgrad (PhD)	6	5 %
Totalt	127	100

Utdanning relevant for dyr, dyrehold og/eller dyrevelferd

Tabell 107: Svarfordeling på spørsmålet *Har du utdanning relevant for dyr, dyrehold og/eller dyrevelferd? Flere svar er mulig.* Antall og prosent (%). N=127.

Svarkategori	Antall	Prosent
Kurs/kompetanseheving som følge av krav til næringsvirksomhet	21	17 %
Kurs/kompetanseheving som følge av egeninteresse	54	43 %
Videregående skole (agronomi, dyrefagarbeider, hestefag)	50	39 %
Fagskole (etterutdanning etter fullført fagbrev i dyrerelatert studie)	8	6 %
Årsstudium ved folkehøgskole, høgskole eller universitet	5	4 %
Bachelorgrad – 3 årig høyere utdanning	13	10 %
Mastergrad – 5 årig høyere utdanning	10	8 %
Veterinær, doktorgrad	9	7 %
Har ikke utdanning innen husdyr, dyrehold og/eller velferd	24	19 %

Tabell 108: Svarfordeling på spørsmålet *Jobber du med dyr i nåværende yrke/stilling?* Flere svar er mulig. Antall og prosent (%). N=127.

Svarkategori	Antall	Prosent
Bonde (husdyrproduksjon)	21	17 %
Avløser, gårdsarbeider, husdyrvikar fjøs	6	5 %
Rådgiver, fagansvarlig, fagutvikler	3	2 %
Offentlig og kommunal forvaltning	4	3 %
Stall, rideskole, trav	12	9 %
Annet*	41	32 %
Jobber ikke med dyr	40	31 %

*Flere svaralternativ hadde veldig få svar, og derfor ble det plassert i denne kategorien

Antall år med praktisk erfaring med å jobbe med dyr

Tabell 109: Svarfordeling på spørsmålet *Hvor mange års praktisk erfaring har du med dyrearten du eier/jobber med?* Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
Mindre enn fem år	18	14 %
Mellom fem og ti år	19	15 %
Mellom 11 og 15 år	7	6 %
Mellom 16 og 20 år	21	17 %
Mellom 21 og 25 år	13	10 %
Over 25 år	49	39 %
Totalt	127	100

Hva er viktig for god dyrevelferd

Fra tabell 110 til tabell 115 gjengis svar på flere spørsmål om dyrevelferd. Alle spørsmålene har en felles formulering i spørreskjemaet som er *Hva mener du er viktig for god dyrevelferd? Ranger følgende faktorer fra svært viktig (5) til ikke viktig (1).*

Tabell 110: Svarfordeling på faktoren *Emæring (riktig og nok fôr og vann)*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	78	85 %
4	14	15 %
3	-	-
2	-	-
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 111: Svarfordeling på faktoren *Levemiljø (husdynam og omgivelser som imøtekommer dyrets behov)*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	78	85 %
4	14	15 %
3	-	-
2	-	-
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100

Tabell 112: Svarfordeling på faktoren **Sosialt liv** (*sosiale relasjoner til artsfrender og røkter*). Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	61	66 %
4	28	30 %
3	3	3 %
2	-	-
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100

Tabell 113: Svarfordeling på faktoren **Fysisk helse** (*god helse og biologisk funksjon*). Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	74	80 %
4	17	18%
3	1	1 %
2	-	-
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 114: Svarfordeling på faktoren **Adferd** (*mulighet til å utøve adferd som er typisk og normalt for arten*). Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	67	73 %
4	23	25 %
3	2	2 %
2	-	-
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 115: Svarfordeling på faktoren **Mental helse** (*dyrets opplevelse og emosjoner*). Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	68	74 %
4	18	20 %
3	5	5 %
2	1	1 %
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Fra tabell 116 til tabell 130 gjengis svar på flere spørsmål om dyrevelferd. Alle spørsmålene har en felles formulering i spørreskjemaet som er ***Følgende faktorer er mer spesifikke enn forrige spørsmål. Hvor viktig mener du disse er for god dyrevelferd. Ranger fra svært viktig (5) til ikke viktig (1).***

Tabell 116: Svarfordeling på faktoren **Genetikk og avl.** Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	39	42 %
4	40	43 %
3	13	14 %
2	-	-
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 117: Svarfordeling på faktoren **Reproduksjon (reproduktive egenskaper som brunst, omløp, lav dødelighet, friske avkom osv.).** Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	51	55 %
4	28	30 %
3	12	13 %
2	1	1 %
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 118: Svarfordeling på faktoren **Mulighet for å være ute.** Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	64	70 %
4	23	25 %
3	4	4 %
2	1	1 %
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100

Tabell 119: Svarfordeling på faktoren **Morsegenskaper.** Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	37	40 %
4	42	46 %
3	12	13 %
2	1	1 %
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100

Tabell 120: Svarfordeling på faktoren *Mulighet for mor og avkom å være sammen*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	47	51 %
4	21	23 %
3	19	21 %
2	3	3 %
1-ikke viktig	2	2 %
Totalt	92	100

Tabell 121: Svarfordeling på faktoren *Mulighet til lek og positive opplevelser*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	60	65 %
4	27	29 %
3	4	4 %
2	1	1 %
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 122: Svarfordeling på faktoren *Positive relasjoner til dyr og mennesker*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	70	76 %
4	16	17 %
3	6	7 %
2	-	-
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 123: Svarfordeling på faktoren *Miljøberikelse (objekter, innretninger osv. som øker aktivitet og naturlig adferd)*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	48	52 %
4	34	37 %
3	10	11 %
2	-	-
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 124: Svarfordeling på faktoren **Rolig/stressfri håndtering av dyret**. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	74	80 %
4	17	18 %
3	1	1 %
2	-	-
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 125: Svarfordeling på faktoren **Tiltak, metoder og miljø som sikrer god dyrevelferd under transport**. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	65	71 %
4	25	27 %
3	2	2 %
2	-	-
1-ikke viktig	-	-
Sum	92	100 %

Tabell 126: Svarfordeling på faktoren **Dyrets individuelle egenskaper og kognisjon (dyrets kunnskap, læring, sansing, intelligens)**. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	37	40 %
4	45	49 %
3	9	10 %
2	1	1 %
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 127: Svarfordeling på faktoren **Trenings- og innlæringsmetoder**. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	40	43 %
4	35	38 %
3	14	15 %
2	2	2 %
1-ikke viktig	1	1 %
Totalt	92	100

Tabell 128: Svarfordeling på faktoren *Muligheter for rehabilitering, fysioterapi og kiropraktor*. Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	33	36 %
4	26	28 %
3	24	26 %
2	8	9 %
1-ikke viktig	1	1 %
Totalt	92	100

Tabell 129: Svarfordeling på faktoren *Metoder for avlivning*. Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	69	75 %
4	16	17 %
3	6	7 %
2	1	1 %
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 130: Svarfordeling på faktoren *Tilgang på veterinær, rådgivning eller annen nødvendig hjelp som sikrer god dyrevelferd*. Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
5- svært viktig	78	85 %
4	13	14 %
3	1	1 %
2	-	-
1-ikke viktig	-	-
Totalt	92	100 %

Kjennskap til lover og forskrifter som handler om hold av dyr og dyrevelferd

Tabell 131: Svarfordeling på spørsmålet *I hvilken grad vil du si at du er kjent med lover og forskrifter som angår deg og ditt ansvar knyttet til dyr, fra svært godt kjent til ukjent?* Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
Svært godt kjent	33	36 %
Ganske godt kjent	43	47 %
Noe kjent	15	16 %
Litt kjent	1	1 %
Ukjent	-	-
Totalt	92	100

Tabell 132: Svarfordeling på spørsmålet **Kan du definisjonen på god dyrevelferd slik den legges til grunn i Dyrevelferdsloven? Velg den du mener er riktig, eller oppgi at du ikke kjenner til den.** Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
De fem friheter*	58	63 %
Individets subjektive opplevelse av sin mentale tilstand som følge av dets forsøk på å mestre sitt miljø	9	10 %
Dyr skal ha et liv verd å leve	1	1 %
Dyr skal leve i tråd med sine behov	6	7 %
Jeg kjenner ikke den spesifikke definisjonen på dyrevelferd	18	20 %
Totalt	92	100 %

*Frihet fra sult, frihet fra tørst og feilernæring, frihet fra unormal kulde og varme, frihet fra redsel og stress, frihet fra skader og sykdom og frihet til å utøve normal atferd

Formelt kompetansekrav for dyrehold

Fra tabell 133 til tabell 136 gjengis svar på spørsmål om kompetansekrav. Alle spørsmålene har en felles formulering i spørreskjemaet som er **Mener du at det skal være et formelt kompetansekrav for dyrehold? Spesifiser for ulike grupper av dyreeiere/dyrearbeidere.**

Tabell 133: Svarfordeling på spørsmålet om kompetansekrav for **Privat dyrehold (f.eks hund, akutt, hest, hagehøns.** Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
Ja	64	70 %
Nei	28	30 %
Totalt	92	100 %

Tabell 134: Svarfordeling på spørsmålet om kompetansekrav for **Dyrehold på hobbynivå (f.eks hundeoppdrett, katteoppdrett og hundeklubber).** Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
Ja	81	88 %
Nei	11	12 %
Totalt	92	100 %

Tabell 135: Svarfordeling på spørsmålet om kompetansekrav for **Bønder, avløsere og annen innleid hjelp på gården.** Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
Ja	85	92 %
Nei	7	8 %
Totalt	92	100 %

Tabell 136: Svarfordeling på spørsmålet om kompetansekrav for *Ansatte i dyrebutikk, dyrepark, pensjonat, ridesenter, hundeskoler, transport og lignende*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
Ja	89	97 %
Nei	3	3 %
Sum	92	100 %

Vurderinger rundt dyrevelferd og kunnskap om dyrevelferd

Fra tabell 137 til tabell 142 gjengis fordeling på svar på en rekke påstander om dyrevelferd. En felles formulering er *Hvor enig/uenig er du i følgende påstander? Ranger fra helt enig (5) til helt uenig (1)*.

Tabell 137: Svarfordeling på påstand om *Dyrevelferd henger sammen med tid, praktiske løsninger og økonomi*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5 – helt enig	42	46 %
4	27	29 %
3	16	17 %
2	3	3 %
1 - helt uenig	4	4 %
Totalt	92	100 %

Tabell 138: Svarfordeling på påstand om *Dyrevelferd er vitenskap som alle dyreeiere må gjøre seg kjent med*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5 – helt enig	63	68 %
4	18	20 %
3	7	8 %
2	2	2 %
1 - helt uenig	2	2 %
Totalt	92	100 %

Tabell 139: Svarfordeling på påstanden *God dyrevelferd er viktig for samfunnet forventer det av oss*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5 – helt enig	28	30 %
4	21	23 %
3	32	35 %
2	6	7 %
1 - helt uenig	5	5 %
Totalt	92	100 %

Tabell 140: Svarfordeling på påstanden *Dyrevelferd handler om dyrets behov- ikke hva mennesker mener*. Antall og prosent (%).

Svarkategori	Antall	Prosent
5 – helt enig	77	84 %
4	13	14 %
3	2	2 %
2	-	-
1 - helt uenig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 141: Svarfordeling på påstanden *Velferd for dyr og mennesker henger sammen*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5 – helt enig	45	49 %
4	32	35 %
3	14	15 %
2	1	1 %
1 - helt uenig	-	-
Totalt	92	100 %

Tabell 142: Svarfordeling på påstanden *Holdninger, tradisjon og kultur er ofte er hinder for bedre dyrevelferd*. Antall og prosent (%)

Svarkategori	Antall	Prosent
5 – helt enig	31	34 %
4	29	32 %
3	25	27 %
2	3	3 %
1 - helt uenig	4	4 %
Totalt	92	100 %

Tabell 143: Svarfordeling på spørsmålet *Hvor henter/mottar du kunnskap om dyrevelferd fra?* Antall og prosent (%), n=127.

Svarkategori	Antall	Prosent
Mattilsynet	55	43 %
Animalia	16	13 %
Veterinær	70	55 %
Rådgiver/fagekspertise i ulike organisasjoner*	24	19 %
Lærer, skole og utdanning	34	27 %
Familie / venner	35	28 %
Jobb og kollegaer	37	29 %
Internett	51	40 %
Dyreklubber (hund, hest og katt)	30	24 %
Dyrebutikk	7	0,5 %
Bøker / fagartikler	53	42 %
Dyrevernorganisasjoner	15	12 %
Private aktører/bedrifter som leverer kompetansetjenester innen atferd hos dyr	26	20 %
Offentlig forvaltning (kommune, direktorat og departement)	12	9 %
Forsknings- og fagmiljøer	35	28 %
Faglag / medlemsorganisasjon	28	22 %
Redaktørstyrte media	7	6 %
Sosiale media	31	24 %
Apper (smarttelefon, digitale verktøy)	8	6 %
Annet	6	5 %

* Tine, Nortura, Norsvin, Norsk kylling og NLR

Tabell 144: Svarfordeling på spørsmålet *Dersom ønskelig, hvilken fagkunnskap med betydning for dyrevelferd ønsker du mer av i ditt dyrehold/dyrearbeid? Flere svar er mulig.* Antall og prosent (%). N=127

Svarkategori	Antall	Prosent
Fôr og fôring	37	29 %
Husdyrrom og miljø (både inne og ute)	34	27 %
Dyrets atferd og artsspesifikke behov	38	30 %
Økonomi, drift, produksjon og produksjonsresultater	17	13 %
Avl og genetikk	27	21 %
Trening og treningsmetoder	34	27 %
Håndtering, rutiner og stell	14	11 %
Fysisk helse (sykdom, skader og behandling)	26	20 %
Jeg ønsker ikke mer kunnskap om dyrevelferd	46	36 %
Annet	5	4 %

Tabell 145: Svarfordeling på spørsmålet *Opplever du hindringer for å bedre dyrevelferden i ditt dyrehold/arbeid med dyr? Flere svar er mulig.* Antall og prosent (%). N=127

Svarkategori	Antall	Prosent
Tid	34	27 %
Økonomi	36	28 %
Begrensninger i husdyrrom, areal, innredning og utstyr	25	20 %
Manglende kunnskap	10	8 %
Manglende rådgiving/veiledning	4	3 %
Manglende interesse, motivasjon, og eller engasjement	7	6 %
Jeg har gode muligheter for å forbedre dyrevelferden i mitt dyrehold/arbeid	25	20 %
Annet	13	10 %

Kartlegging av fagkunnskap blant ulike grupper av eiere med kjæledyr

Hund

Tabell 146: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er mest riktig for eting og føring hos hund?* N=79, antall.

Svarkategori	Antall
Hunder bør ha hjemmelaget mat	4
Hunder vil ikke spise ting de ikke tåler	1
Ferdigprodusert hundemat fra anerkjente produsenter har stort sett riktig næringssammensetning for hunden*	44
Hunder bør kun spise kjøtt og animalsk protein	9

*Riktig svar

Tabell 147: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er de vanligste helserelaterte utfordringene hos hunder?* N=79, antall.

Svarkategori	Antall
Benskjørhet	2
Allergier*	25
Rasebetingede helseproblemer relatert til avl (eks problemer med tenner, hud, pust, hjertefunksjon, allergier, mm)*	43
Overvekt*	33

*Riktig svar

Tabell 148: Svarfordeling på spørsmålet *Hvilke påstander er riktige?* N=79, antall.

Svarkategori	Antall
Mors genetikk og levestandard påvirker valpenes liv og utvikling*	46
Far lærer ofte valpene viktige overlevelsesstrategier	0
Valper kan forlate mor og komme til sitt nye hjem rundt 8 ukers alder *	40
Traumer i drektigheten kan påvirke avkommets liv og utvikling*	24

*Riktig svar

Tabell 149: Svarfordeling på spørsmålet *Hvilke påstander om hundens miljø og behov er riktige?* N=79, antall.

Svarkategori	Antall
Benskjørhet	14
Allergier*	44
Rasebetingede helseproblemer relatert til avl (eks problemer med tenner, hud, pust, hjertefunksjon, allergier, mm)*	32
Overvekt	1

*Riktig svar

Tabell 150: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er viktig for hundens trivsel og velferd?* N=79, antall.

Svarkategori	Antall
Hunder trenger ikke mental trening så lenge de får lange turer	2
Hunder har behov for å leke og undersøke omgivelsene sine*	47
Så lenge hunden oppfører seg normalt er det ikke behov for helsesjekk (veterinær)	6
Hunder har behov for uforstyrret hvile*	46

*Riktig svar

Tabell 151: Svarfordeling på spørsmålet *Hunden er en sosial art med artstypiske behov. Hva er riktig for hunder?* N=79, antall.

Svarkategori	Antall
Hunder foretrekker mennesker som sosial partner framfor andre hunder*	14
Hunden må lære hvem sjefen er, slik at den ikke prøver å klatre på rangstigen i hjemmet	14
Hunder er samsovere og sover bedre i samme rom som oss*	29
Hunden har en naturlig forståelse for barns atferd	9

*Riktig svar

Tabell 152: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er riktig for hundens liv og hverdagsbehov?* N=79, antall.

Svarkategori	Antall
Hunder klarer seg med 1 time sosialt samvær med eier daglig	0
Hunder kan være alene i over 8 timer	6
De første ukene i nytt hjem bør ikke valpen være alene mens vi er på jobb*	42
Hunder trenger mer tid med familien sin enn bare tur og trening*	43

*Riktig svar

Tabell 153: Svarfordeling på spørsmålet *Hva betyr stereotypisk atferd når det gjelder dyr?* N=79, antall.

Svarkategori	Antall
En atferd som indikerer lav rang	1
Unormale og gjentakende atferder for arten som skyldes mangler i miljøet*	33
En samlebetegnelse for atferder knyttet til frykt*	1
Atferd som er typisk for arten	20

*Riktig svar

Tabell 154: Svarfordeling på spørsmålet *Overdreven pelspleie og slikking/gnaging på labber kan være?* N=79, antall.

Svarkategori	Antall
Stereotypi *	19
Allergi og kløe*	46
Stress*	39
Underliggende nevrologisk sykdom*	16

*Riktig svar

Tabell 155: Svarfordeling på spørsmålet *Hva stemmer best for hund-menneske relasjonen?* N=79, antall.

Svarkategori	Antall
Mennesket har temmet ulven og vi må derfor sikre at hunder adlyder oss	1
Hunden har blitt domestisert over flere titusener av år og har tilpasset seg et liv med mennesker*	33
Dagens hunder er i stor grad avlet fram med utgangspunkt i menneskers ønsker og behov*	38
Hunder og mennesker har stort sett de samme behovene (mat, hjem, aktivitet, gode relasjoner og positive opplevelser)*	33

*Riktig svar

Hest

Tabell 148: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er mest riktig for eting og fôring hos hest?* N=16, antall.

Svarkategori	Antall
Hesten egner seg godt for fôring 2 ganger i døgnet	1
Så lenge hesten fôres 1 gang i døgnet klarer den å fordele maten utover døgnet selv	0
Hesten bør ha fri tilgang til grovfôr hele tiden*	5
Hesten bør optimalt kunne beite mesteparten av sin våkentid*	10

*Riktig svar

Tabell 149: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er vanlige helserelaterte utfordringer hos hester i Norge?* N=16, antall.

Svarkategori	Antall
Overvekt *	9
Sykdom og lidelser knyttet til bevegelsesapparat*	4
Sykdom og lidelser knyttet til luftveier*	4
Lidelser knyttet til mage/tarm*	9

*Riktig svar

Tabell 150: Svarfordeling på spørsmålet *Hvor lang er naturlig avvenningstid for hoppe og føll?* N=16, antall.

Svarkategori	Antall
6-9 måneder*	4
9-12 måneder	1
12-15 måneder	6
Til hoppa får et nytt føll	1

*Riktig svar

Tabell 151: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er dagens lovpålagte oppstallingsmiljø for hest?* N=16, antall.

Svarkategori	Antall
Oppstallingsmiljø skal ha riktig klima for hest, plass til å ligge flatsides i boks, stabilt underlag, riktig belysning for art, riktig belysning for arten og fravær av unødvendig støy*	8
Det finnes ikke lovpålagte krav, kun anbefalinger	1
Stall og anlegg med hest skal ha tilgang til egnede og mange nok luftegårder, slik at alle hestene kan slippes ut minst 2 timer hver dag*	9
Det skal tas hensyn til hestens naturlige behov, men det er ikke noe krav om at disse skal dekkes*	5

*Riktig svar

Tabell 152: Svarfordeling på spørsmålet *Hvordan kan du lettest dekke flere grunnleggende atferdsbehov hos en (frisk) hest?* N=16, antall.

Svarkategori	Antall
Øke aktivisering gjennom mer ridning og trening	4
Gi hesten mere mat	2
La hesten gå sammen med andre hester den går overens med*	11
La hesten hvile mest mulig	0

*Riktig svar

Tabell 153: Svarfordeling på spørsmålet *Hesten er en sosial art med artstypiske behov. Hva er særlig viktig for hester?* N=16, antall.

Svarkategori	Antall
Hesten er et flokkdyr og ønsker å være sammen med andre hester som den går overens med*	10
Mye trening og ridning kan kompensere for sosial tid med andre hester	1
Hester trenger tidlig håndtering og positive erfaringer med mennesker for å trives*	7
Hester har behov for mye trening sammen med eier/rytter	2

*Riktig svar

Tabell 154: Svarfordeling på spørsmålet *Hvilke atferder bruker hesten mest tid på i løpet av et døgn under optimale forhold (trivsel)?* N=16, antall.

Svarkategori	Antall
Sove	1
Bevege seg*	6
Beite/spise*	11
Stå i ro	-

*Riktig svar

Tabell 155: Svarfordeling på spørsmålet *Hva betyr stereotypisk atferd når det gjelder dyr?* N=16, antall.

Svarkategori	Antall
En atferd som indikerer lav rang	1
Unormale og gjentakende atferder for arten som skyldes mangler i miljøet*	9
En samlebetegnelse for atferder knyttet til frykt*	-
Atferd som er typisk for arten	2

*Riktig svar

Tabell 156: Svarfordeling på spørsmålet *Krybbebiting og veving er typiske tegn på?* N=16, antall.

Svarkategori	Antall
Indre eller ytre faktorer i hestens liv som skaper en stressrespons*	11
Hesten underholder og leker med seg selv	-
Irritasjon	3
Stereotypier*	4

*Riktig svar

Tabell 157: Svarfordeling på spørsmålet *Hvilken type kommunikasjon fra mennesker reagerer og svarer hesten best på?* N=32, antall.

Svarkategori	Antall
Stemmebruk	5
Blikk og ansiktsmimikk	-
Kroppsspråk	10
Bruk av utstyr (hodelag, bitt, sal, tømmer, osv.)	1

*Riktig svar

Katt

Tabell 158: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er mest riktig for eting og føring hos katt?* N=32, antall.

Svarkategori	Antall
Katten er et rovdyr og trenger mye animalsk protein*	15
Katten kan godt være vegetarianer	-
Katten må ha fabrikkframstilt kattefôr	4
Mat og vann kan gjerne settes fram på ulike steder ettersom katten er renslig og vil unngå søl*	8

*Riktig svar

Tabell 159: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er vanlige helse relaterte utfordringer hos katter?* N=32, antall.

Svarkategori	Antall
Kattepest	3
Feber- og luftveissykdom*	5
Oppkast og diare*	14
Kloskader	7

*Riktig svar

Tabell 160: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er de nye anbefalingene for hvor gamle kattunger bør være før de flytter fra mor?* N=32, antall.

Svarkategori	Antall
8 uker	1
12 uker	12
14 uker*	3
16 uker	3

*Riktig svar

Tabell 161: Svarfordeling på spørsmålet *Katter kan leve både innendørs og utendørs. Hva er mest korrekt av utsagnene?* N=32, antall.

Svarkategori	Antall
Katter trives best innendørs	1
Katter trives best utendørs	1
Det er mange faktorer og store individuelle forskjeller som påvirker hva katter foretrekker*	17
Katter uten tilgang til uteområder vil ikke utvikle seg normalt	4

*Riktig svar

Tabell 162: Svarfordeling på spørsmålet *Hvilke(t) av disse alternativene er ikke et atferdsbehov hos voksne katter?* N=32, antall.

Svarkategori	Antall
Drikke melk*	16
Stelle pelsen	-
Bevege seg i høyden over gulv- og bakkenivå	3
Uforstyrret hvile	-

*Riktig svar

Tabell 163: Svarfordeling på spørsmålet *Katten er en semi-sosial art med artstypiske behov. Hva er riktig for katter?* N=32, antall.

Svarkategori	Antall
Katter må ha sosiale partnere	4
Katter har et personlig rom (individualavstand) som de vil at andre katter skal holde seg utenfor, særlig ukjente individer*	16
Hunnkatter, men ikke fertile hannkatter, er normalt revirhevdende*	1
Katter liker ikke å dele hjem med andre katter/dyr	-

*Riktig svar

Tabell 164: Svarfordeling på spørsmålet *Hvilke(t) av disse utsagnene om kattens døgnrytme er mest korrekt?* N=32, antall.

Svarkategori	Antall
Katter er jevnt aktive til alle døgnetts tider	2
Katter er naturlig nattaktive*	8
Katter er naturlig dagaktive	0
Katters aktivitetsnivå gjennom døgnet avhenger av hjemmemiljø, sosiale partnere og individets personlighet*	13

*Riktig svar

Tabell 165: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er stereotypisk atferd når det gjelder dyr?* N=32, antall.

Svarkategori	Antall
En atferd som indikerer lav rang	0
Unormale og gjentakende atferder for arten som skyldes mangler i miljøet*	4
En samlebetegnelse for atferder knyttet til frykt*	1
Atferd som er typisk for arten	13

*Riktig svar

Tabell 166: Svarfordeling på spørsmålet *Hva er overdreven pelspleie et typisk tegn på?* N=32, antall.

Svarkategori	Antall
Stress og sosial frustrasjon*	10
Frykt	1
Kløe, allergi e.l.*	11
Overdreven renslighet	3

*Riktig svar

Tabell 167: Svarfordeling på spørsmålet *Hva signaliserer katten når den setter ørene bakover (ikke nedover)?* N=32, antall.

Svarkategori	Antall
Defensiv aggresjon (frykt)	12
Offensiv aggresjon (ressursforsvar, revirforsvar irritasjon etc.)*	5
At den er vennligsinnet	1
At den ønsker kontakt og kos	2

*Riktig svar

Kort kommentering av resultatene og oppsummering

Viktigste formål med undersøkelsen var å kartlegge kunnskap om dyrevelferd og vurderinger om dyrevelferd blant personer som eier eller jobber med dyr i Trøndelag. For husdyrbønder, var ikke hensikten å trekke et utvalg som skulle være representativt for populasjonen trønderske husdyrbønder. Derimot var hensikten å trekke utvalg som skulle kunne være representative for ulike produksjoner, men gitt et minimum på besetningsstørrelse. Det var bare for bønder med storfe og bønder med sau, at det var meningsfullt å sammenligne ulike produksjoner. Kjæledyreierne behandler vi stort sett som en gruppe.

Både husdyrbønder og eiere av kjæledyr i Trøndelag synes i stor grad at flere forhold rundt hold av dyr er viktig for dyrevelferd. Det handler om grunnleggende helse og frihet fra sykdom, sosialt liv og omgang med artsfrender, naturlig atferd og dyrets mentale helse. Selv om majoritet i begge gruppene oppgir alle disse forholdene som svært eller ganske viktig, blir forhold knyttet til sosialt liv, naturlig atferd og dyrets mentale helse noe sterkere vektlagt som viktig blant de som har kjæledyr.

Når det gjelder vurderinger om det bør være et formelt kompetansekrav for dyrehold, var det gjennomgående at majoriteten av både bønder og eiere av kjæledyr mener det bør være det for alle typer dyrehold. Blant husdyrbøndene mener 79 % at det bør være et kompetansekrav for dyrehold for bønder og avløpere, mens blant de som eier kjæledyr er andelen 92 %. For privat dyrehold, mener 54 % av bøndene at det bør være et formelt kompetansekrav, og andelen er 70 % blant den andre gruppa dyreeiere.

På spørsmål om hva man ønsker mer kunnskap om, er det fôr og fôring husdyrbønder i størst grad ønsker mer kunnskap om. Blant bønder med sau er andelen 35 %, og for bønder med storfe er andelen 38 %. Blant eiere av kjæledyr, er behovet for mer kunnskap mindre uttrykt. Det er 36 % som svarer at de ikke ønsker mer kunnskap om dyrevelferd, mens andelen blant husdyrbønder er 21 %.

Blant de som driver med storfe, er økonomi, begrensninger i husdyrrommet, areal og innredning, og tid, de viktigste hindringene for bedre dyrevelferd. For bønder med sau, er tid i mindre grad

en hindring. På tvers av de fire gruppene med husdyrbønder, svarer 18 % at de har gode muligheter til å forbedre dyrevelferden i sitt dyrehold.

Kartlegging av kunnskap viser at både bønder med husdyr og eiere av kjæledyr har relativt sett bra med kunnskap om dyrevelferd. Samtidig er det verdt å huske at et *mindretall*, både blant bønder og eiere med kjæledyr, svarer at de ikke ønsker mer kunnskap. Følgelig er det mulig å hevde at det er interesse for økt kunnskap om dyrevelferd blant de som eier og arbeider med dyr i Trøndelag.